

Cauza C-161/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

16 martie 2023

Instanța de trimitere:

Satversmes tiesa (Letonia)

Data deciziei de trimitere:

14 martie 2023

Recurenți în fața Satversmes tiesa:

VL

ZS

LIREVA INVESTMENTS LIMITED

VI

*FORTRESS FINANCE Inc.***Intimată:**

Latvijas Republikas Saeima

Obiectul procedurii principale

Aprecierea conformității articolului 124 alineatul 6, a articolului 125 alineatul 3 și a articolului 126 alineatul 3.¹ din Kriminālprocesa likums (Codul de procedură penală) cu articolul 92 prima și a doua teză din Latvijas Republikas Satversme (Constituția Republicii Letonia).

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

În conformitate cu articolul 267 TFUE, instanța de trimitere solicită să se stabilească: i) dacă legislația națională în discuție în litigiul principal, în temeiul

căreia o instanță națională decide cu privire la confiscarea produselor infracțiunii în cadrul unei proceduri distincte privind bunurile obținute în mod ilegal, întră în domeniul de aplicare al Directivei 2014/42/UE și al Deciziei-cadru 2005/212/JAI, ii) dacă reglementarea stabilită în dispozițiile în litigiu privind dovedirea originii penale a bunurilor poate fi considerată conformă cu dreptul la un proces echitabil consacrat de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și de directiva menționată, și iii) dacă, în cazul în care dispozițiile în litigiu trebuie să fie considerate incompatibile cu dreptul Uniunii, este posibilă menținerea efectelor juridice ale acestora în perioada în care sunt în vigoare.

Întrebările preliminare

- 1) O legislație națională în temeiul căreia o instanță națională decide cu privire la confiscarea produselor infracțiunii în cadrul unei proceduri separate privind bunurile obținute în mod ilegal, care este separată de procedura penală principală înainte de constatarea săvârșirii unei infracțiuni și a vinovăției unei persoane, și care prevede de asemenea confiscarea pe baza unor elemente extrase din dosarul penal, este inclusă în domeniul de aplicare al Directivei 2014/42, în special al articolului 4, și al Deciziei-cadru 2005/212, în special al articolului 2?
- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, se poate considera că o reglementare națională referitoare la dovedirea originii infracționale a bunurilor în cadrul procedurilor privind bunurile obținute în mod ilegal, precum cea stabilită prin dispozițiile în litigiu, este conformă cu dreptul la un proces echitabil consacrat la articolele 47 și 48 din cartă și la articolul 8 alineatul (1) din Directiva 2014/42?
- 3) Principiul supremației dreptului Uniunii trebuie interpretat în sensul că se opune ca, în cadrul unei excepții de neconstituționalitate ridicate împotriva unei legislații naționale declarate incompatibilă cu dreptul Uniunii, Curtea Constituțională a unui stat membru să rețină că este aplicabil principiul securității juridice și că efectele juridice ale legislației respective sunt menținute pentru perioada în care aceasta a fost în vigoare?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”): articolul 47 primul paragraf și al doilea paragraf prima teză și articolul 48 alineatul (1)

Decizia-cadru 2005/212/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea (denumită în continuare „Decizia-cadru 2005/212”): considerentul (10) și articolele 1, 2 și 4

Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană (denumită în continuare „Directiva 2014/42”): considerentele (9), (15), (22) și (38) și articolul 1 alineatul (1), articolul 2 punctul 4, articolul 4, articolul 5 și articolul 8 alineatul (1)

Jurisprudența Curții

Hotărârea Curții din 19 martie 2020, „Agro In 2001”, C-234/18, EU:C:2020:221, punctele 56 și 57

Hotărârea Curții din 28 octombrie 2021, C-319/19, Komisija za protivodeystvie na koruptsiyata i za otnemane na nezakonno pridobitoto imushtestvo, C-319/19, EU:C:2021:883, punctele 36, 37 și 41

Hotărârea Curții din 21 octombrie 2021, Okrazhna prokuratura – Varna, C-845/19 și C-863/19, EU:C:2021:864, punctul 75

Hotărârea Curții din 22 iunie 2021, Latvijas Republikas Saeima (Puncte de penalizare), C-439/19, EU:C:2021:504, punctele 132 și 133

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului

Hotărârea Marii Camere din 28 iunie 2018, G.I.E.M. S.r.l. și alții împotriva Italiei, acțiunea nr. 1828/06, punctele 211, 223-225 și 233

Hotărârea CEDO din 12 mai 2015, Gogitidze și alții împotriva Georgiei, acțiunea nr. 36862/05, punctele 102 și 103

Hotărârea din 25 mai 2015, Feldbrugge împotriva Țărilor de Jos, acțiunea nr. 8562/79, punctul 44

Hotărârea din 27 octombrie 1993, Dombo Beheer B.V. împotriva Țărilor de Jos, acțiunea nr. 14448/88, punctul 33

Hotărârea din 15 iulie 1993, Šikić împotriva Croației, acțiunea nr. 9143/08, punctul 52

Dispozițiile naționale invocate

Latvijas Republikas Satversme (Constituția Republicii Letonia, denumită în continuare „Constituția”): articolul 92 prima și a doua teză, care prevede că „orice persoană are dreptul să își apere drepturile și interesele legitime în fața unei instanțe imparțiale. Orice persoană va fi considerată nevinovată atât timp cât nu a fost declarată vinovată conform legii”.

Krimināllikums (Codul penal): articolul 70.¹⁰, care definește confiscarea specială a bunurilor, articolul 70.¹¹ alineatul 1, care definește bunurile obținute în mod ilegal

Kriminālprocesa likums (Codul de procedură penală): articolul 124, care definește obiectul probei, alineatul 6, articolul 125, care instituie o prezumție legală relativă, alineatul 6, și articolul 126, care definește subiectele și sarcina probei, alineatul 3¹ (denumite în continuare „dispozițiile în litigiu”). Dispozițiile în litigiu, în versiunea lor actuală, sunt în vigoare începând din 24 decembrie 2019.

Kriminālprocesa likums (Codul de procedură penală):

Articolul 356 din Codul de procedură penală stabilește procedura prin care se constată că bunurile au fost obținute în mod ilegal.

Prezentare pe scurt a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 În conformitate cu articolul 124 alineatul 6 din Codul de procedură penală, în procedurile penale și în procedurile privind bunurile obținute în mod ilegal, circumstanțele care fac obiectul probațiunii și care privesc originea infracțională a bunurilor sunt considerate stabilite dacă, în urma administrării probelor, există motive pentru a considera că originea bunurilor este mai degrabă infracțională decât legală.

În conformitate cu articolul 125 alineatul 3 din Codul de procedură penală, este considerat stabilit faptul că bunurile cu care s-au desfășurat activități de spălare de bani au fost obținute în mod ilegal dacă persoana care face obiectul procedurii penale nu oferă explicații credibile cu privire la originea legală a bunurilor respective și dacă ansamblul probelor oferă persoanei responsabile cu desfășurarea procedurii un temei pentru a presupune că originea bunurilor este cel mai probabil infracțională.

Articolul 126 alineatul 3¹ din Codul de procedură penală prevede că, în cazul în care o persoană care face obiectul unei proceduri penale susține că nu trebuie să se considere că bunurile au fost obținute în mod ilegal, acesteia îi revine sarcina de a dovedi originea legală a bunurilor în cauză. Dacă persoana respectivă nu furnizează informații credibile cu privire la originea legală a bunului în termenul prevăzut, aceasta va fi privată de posibilitatea de a obține despăgubiri pentru prejudiciul cauzat de restricțiile impuse în cadrul procedurii penale în ceea ce privește posibilitatea de a dispune de bunurile respective.

- 2 Ca urmare a celor cinci acțiuni în constatarea neconstituționalității introduse de recurenți în fața Satversmes tiesa (Curtea Constituțională) (denumită în continuare „instanța de trimitere”), aceasta a fost sesizată cu privire la conformitatea dispozițiilor în litigiu cu articolul 92 prima și a doua teză din Constituție. Recurenții consideră că dispoziția în litigiu nu este conformă cu articolul 92 prima și a doua teză din Constituție, coroborat cu garanțiile conținute la articolul 8 din Directiva 2014/42 și cu Decizia-cadru 2005/212.

- 3 Din dosarul cauzei rezultă că în Letonia au fost inițiate mai multe proceduri penale separate în conformitate cu articolul 195 alineatul 3 din Codul penal pentru o presupusă spălare de bani pe scară largă. Procedurile respective se află încă în faza de urmărire penală. În toate aceste proceduri penale, persoana responsabilă de desfășurarea procedurii a instituit sechestru asupra activelor financiare sau a bunurilor imobile ale recurenților în fața Satversmes tiesa (Curtea Constituțională), a inițiat mai multe proceduri privind bunurile obținute în mod ilegal și a trimis dosarul privind aceste bunuri instanței sesizate cu cauzele respective. În toate procedurile menționate, s-a constatat prin hotărâre definitivă că bunurile recurenților în fața Satversmes tiesa (Curtea Constituțională) au fost obținute în mod ilegal și s-a dispus confiscarea lor în beneficiul statului.

Argumentele esențiale ale părților din procedura principală

- 4 Recurenții în fața Satversmes tiesa (Curtea Constituțională) susțin că dispozițiile în litigiu nu garantează principiul egalității armelor între părți și încalcă principiul prezumției de nevinovăție. Acestea consideră că Directiva 2014/42 este aplicabilă procedurilor privind bunurile obținute în mod ilegal și că, prin urmare, în procedurile respective, în privința persoanelor ale căror bunuri au fost confiscate trebuie să se aplice garanțiile prevăzute la articolul 8 alineatul (1) din directiva respectivă, astfel încât să se asigure că persoanelor care au legătură cu aceste bunuri li se garantează dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil. În opinia acestora, având în vedere că procedurile privind bunurile obținute în mod ilegal se întemeiază pe principiul confiscării fără condamnare penală, iar nu pe cel al confiscării extinse în sensul articolului 5 din Directiva 2014/42, s-ar aplica prezumția legală de fapt în astfel de proceduri.
- 5 Potrivit recurenților în fața Satversmes tiesa (Curtea Constituțională), odată ce persoana responsabilă de desfășurarea procedurii declară că se poate prezuma originea infracțională a bunurilor, sarcina disproporționată de a dovedi proveniența legală a bunurilor revine în sarcina acestora și nu li se oferă garanții procedurale suficiente și efective pentru a răsturna prezumția respectivă. În consecință, în opinia lor, în procedurile privind bunurile obținute în mod ilegal, persoana responsabilă de desfășurarea procedurii s-ar putea afla într-o poziție mai avantajoasă decât persoana care are legătură cu bunurile respective.
- 6 Instituția care a adoptat actul atacat, Parlamentul, consideră că dispozițiile în litigiu sunt conforme atât cu principiul egalității armelor între părți, cât și cu principiul prezumției de nevinovăție. Procedurile privind bunurile obținute în mod ilegal vizează situații în care trebuie soluționată chestiunea privind originea infracțională a unui bun atunci când o persoană nu a fost încă declarată vinovată de săvârșirea unei infracțiuni în conformitate cu procedura stabilită de lege. Angajamentele internaționale ale Letoniei includ obligația de a stabili un cadru juridic care să asigure confiscarea bunurilor obținute în mod ilegal. Acest lucru rezultă de asemenea din Directiva 2014/42.

Prezentare pe scurt a motivelor trimiterii preliminare

- 7 Având în vedere că dispozițiile în litigiu fac parte din legislația care reglementează procedurile referitoare la confiscarea produselor infracțiunii, sunt relevante pentru această analiză articolele 47 și 48 din cartă, Directiva 2014/42 și Decizia-cadru 2005/212.
- 8 Instanța de trimitere consideră că infracțiunile care fac obiectul procedurilor privind bunurile obținute în mod ilegal sunt incluse în domeniul de aplicare material al Directivei 2014/42; în plus, pedeapsa pentru aceste infracțiuni este o pedeapsă privativă de libertate cuprinsă între trei și doisprezece ani și corespunde pedepsei prevăzute la articolul 2 alineatul (1) din Decizia-cadru 2005/212.
- 9 Curtea a statuat că Directiva 2014/42, la fel ca și Decizia-cadru 2005/212 la care face trimitere, este un act juridic care impune statelor membre să introducă norme minime comune privind confiscarea instrumentelor și a produselor infracțiunii pentru a facilita recunoașterea reciprocă a deciziilor de confiscare pronunțate de o instanță în cadrul unei proceduri penale. Directiva 2014/42 nu reglementează confiscarea instrumentelor și a produselor provenite din activități ilicite dispusă de o instanță a unui stat membru în cadrul unei proceduri care nu are ca obiect constatarea uneia sau mai multor infracțiuni sau care nu provine în mod direct dintr-o astfel de constatare. Astfel, confiscarea respectivă nu se încadrează în normele minime prevăzute de directiva menționată în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) din aceasta și, prin urmare, reglementarea sa intră în marja de apreciere menționată la considerentul (22) al directivei, de care dispun statele membre pentru a stabili competențe mai extinse în dreptul lor național. În consecință, instanța de trimitere trebuie să aprecieze dacă Directiva 2014/42, la fel ca Decizia-cadru 2005/212 la care face trimitere, poate fi aplicată în cazul dispozițiilor referitoare la procedurile privind bunurile obținute în mod ilegal cuprinse în Codul de procedură penală.
- 10 Dispozițiile în litigiu se referă la dovedirea originii infracționale a bunurilor în cadrul unei proceduri separate privind bunurile obținute în mod ilegal, înainte de pronunțarea hotărârii definitive în cauza penală. Scopul urmărit de legiuitor prin separarea analizei chestiunilor patrimoniale într-o procedură specială era de a asigura soluționarea în termen util a chestiunilor respective care apar în cadrul procedurilor penale, în vederea garantării economiei procedurale. În acest tip de proceduri nu se stabilește vinovăția persoanei, ci se decide asupra originii ilegale a bunurilor sau asupra legăturii acestora cu o infracțiune. Această procedură specială privind bunurile obținute în mod ilegal corespunde cu ceea ce jurisprudența letonă numește „procedura *in rem*”, în cadrul căreia chestiunile patrimoniale sunt soluționate definitiv. În cazul în care etapa preliminară a procedurii penale include o procedură privind bunurile obținute în mod ilegal și, în cadrul său, instanța constată că bunurile au fost obținute în mod ilegal, aceasta nu se mai pronunță cu privire la destinația bunurilor în cadrul procedurii penale principale. Prin urmare, în cadrul procedurilor privind bunurile obținute în mod ilegal nu se evaluează vinovăția persoanei; aceste proceduri nu se întemeiază pe o

hotărâre de condamnare și nu depind, în ceea ce privește fondul, de cauza penală care face obiectul procesului penal și nici de rezultatul său.

- 11 Prin urmare, Directiva 2014/42, la fel ca Decizia-cadru 2005/212 la care face trimitere, ar putea fi interpretată în sensul că nu se aplică procedurii privind bunurile obținute în mod ilegal prevăzute de Codul de procedură penală, deoarece prin hotărârea judecătorească se reține că bunurile au fost obținute în mod ilegal înainte de constatarea săvârșirii unei infracțiuni și înainte ca o persoană să fie declarată vinovată pentru aceasta.
- 12 Curtea Europeană a Drepturilor Omului, atunci când a apreciat dacă confiscarea în absența unei condamnări constituie o pedeapsă în sensul articolului 7 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (denumită în continuare „convenția”), a statuat că punctul de plecare pentru o astfel de apreciere este dacă confiscarea este impusă în urma unei hotărâri prin care persoana este găsită vinovată de săvârșirea unei infracțiuni. Totuși, la efectuarea acestei aprecieri intervin și alți factori, precum natura și scopul procedurii și amploarea confiscării, precum și natura procedurii astfel cum este definită în legislația națională, și modalitățile prin care este pusă în aplicare.
- 13 În conformitate cu legislația letonă, în cadrul procedurilor privind bunurile obținute în mod ilegal, materialele care dovedesc legătura bunurilor cu infracțiunea sau originea infracțională a bunurilor sunt analizate separat de cauza penală în care se desfășoară urmărirea penală privind o anumită infracțiune. În cadrul acestor proceduri, părțile au dreptul să administreze probe, însă concluziile privind legătura bunurilor cu infracțiunea sau originea infracțională a bunurilor se întemeiază, printre altele, pe materialele din dosarul penal depuse în cadrul procedurii penale principale.
- 14 Articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2014/42 prevede că, în anumite împrejurări, directiva respectivă se aplică de asemenea în cazurile în care a fost inițiată o procedură penală în legătură cu o infracțiune, însă nu s-a pronunțat nicio hotărâre de condamnare în procedura penală. Nu există o jurisprudență a Curții cu privire la dispoziția menționată.
- 15 Din această dispoziție, coroborată cu articolul 2 alineatul (4) din Directiva 2014/42, s-ar putea deduce că aceasta din urmă se aplică, în anumite împrejurări, inclusiv procedurilor de confiscare a produselor infracțiunii care nu au ca obiect constatarea uneia sau mai multor infracțiuni sau care nu sunt imediat următoare unei astfel de proceduri, cu alte cuvinte, în cazul confiscării produselor infracțiunii fără să existe o hotărâre de condamnare. În plus, modul de redactare a articolului 4 alineatul (2) din Directiva 2014/42 ar putea indica de asemenea, în special, că motivele menționate în acesta pentru care nu este posibilă confiscarea nu sunt exhaustive.
- 16 Astfel, în cauza nr.2022-32-01, interpretarea Directivei 2014/42 și a Deciziei-cadru 2005/212 ar putea conduce la concluzii divergente în ceea ce

privește aspectul dacă reglementarea procedurilor privind bunurile obținute în mod ilegal, conținută în Codul de procedură penală, este inclusă în sfera de competență a statelor membre, menționată în considerentul (22) al directivei respective, și aspectul dacă, în consecință, respectivele acte normative nu sunt aplicabile unei astfel de proceduri.

- 17 Niciunul dintre aceste acte normative nu a făcut până în prezent obiectul unei interpretări în legătură cu o procedură de confiscare a bunurilor obținute în mod ilegal, prevăzută de dreptul național, care nu se desfășoară în cadrul unei proceduri civile și care este inițiată pe baza unui ansamblu de probe existente în cadrul unei proceduri penale, înainte de a se constata săvârșirea unei infracțiuni și înainte ca persoana care săvârșit-o să fie declarată vinovată. Interpretarea și aplicarea corecte ale Directivei 2014/42 și ale Deciziei-cadru 2005/212, având în vedere obiectivul acestora de a facilita confiscarea bunurilor în materie penală la nivelul Uniunii Europene, nu sunt atât de evidente în prezentele circumstanțe de fapt și de drept examinate de *Satversmes tiesa* (Curtea Constituțională) încât să nu permită nicio îndoială rezonabilă cu privire la domeniul de aplicare al respectivelor acte normative.
- 18 În cazul în care reglementarea privind confiscarea bunurilor obținute în mod ilegal, conținută în Codul de procedură penală, este inclusă în domeniul de aplicare al Directivei 2014/42 și al Deciziei-cadru 2005/212 la care face trimitere, statele membre sunt obligate să ia măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele afectate de măsurile prevăzute de directivă au dreptul la o cale de atac efectivă și la o instanță imparțială pentru a-și proteja drepturile. La rândul său, articolul 48 din cartă consacră prezumția de nevinovăție.
- 19 Articolul 124 alineatul 6 din Codul de procedură penală introduce un standard de probă redus în ceea ce privește bunurile obținute în mod ilegal – „preponderența probabilităților” – astfel încât, în cadrul procedurii privind bunurile obținute în mod ilegal, persoana responsabilă de desfășurarea procedurii nu este obligată să dovedească originea infracțională a bunurilor dincolo de orice îndoială rezonabilă. De îndată ce persoana responsabilă de desfășurarea procedurii informează persoana care are legătură cu bunurile cu privire la faptul că se prezumă că acestea au fost obținute în mod ilegal, sarcina de a dovedi legalitatea originii bunurilor îi revine acesteia din urmă, dacă apreciază că bunurile nu trebuie să fie considerate ca fiind obținute în mod ilegal. În cazul în care această persoană nu reușește să ofere o explicație credibilă cu privire la originea legală a bunurilor în cauză și dacă probele în ansamblul lor oferă persoanei responsabile de desfășurarea procedurii un temei pentru a aprecia probabilitatea foarte mare ca bunurile să aibă origine infracțională, atunci, în conformitate cu articolul 125 alineatul 3 din Codul de procedură penală, se consideră stabilit faptul că bunurile care au făcut obiectul activităților de spălare de bani au fost obținute în mod ilegal.
- 20 O procedură care nu implică aplicarea unei pedepse sau pronunțarea unei hotărâri de condamnare nu are legătură cu „temeinicia oricărei acuzații în materie penală”, în sensul articolului 6 paragraful 1 din convenție. Cu toate acestea, confiscarea

bunurilor declarate ca fiind produse ale infracțiunii în urma unei proceduri cu privire la bunuri obținute în mod ilegal trebuie să fie considerată o „reglementare” a utilizării bunurilor în sensul articolului 1 din Protocolul adițional la convenție și, prin urmare, procedura respectivă se referă de asemenea la stabilirea drepturilor și a obligațiilor de natură civilă ale unei persoane în sensul articolului 6 paragraful 1 din convenție. Principiul egalității armelor între părți este parte integrantă a noțiunii de „proces echitabil”, care, în sensul unui echilibru just, este aplicabil atât în materie civilă, cât și în materie penală. Acest principiu presupune că fiecărei părți trebuie să i se ofere o posibilitate rezonabilă de a se reprezenta, inclusiv de a prezenta probe, în condiții care să nu o plaseze într-un dezavantaj substanțial față de cealaltă parte.

- 21 Deși este adevărat că, în conformitate cu dreptul leton, scopul procedurilor privind bunurile obținute în mod ilegal nu este acela de a stabili vinovăția unei persoane, prezumția de nevinovăție este totuși răsturnată nu numai prin stabilirea concretă a vinovăției persoanei, ci și printr-o apreciere care permite să se stabilească vinovăția persoanei la săvârșirea unei infracțiuni.
- 22 Evaluarea posibilei origini infracționale a bunurilor este astfel strâns legată de aspectul dacă bunurile în cauză au fost utilizate pentru a desfășura activități de spălare de bani. Concluzia la care a ajuns persoana responsabilă de desfășurarea procedurii sau instanța de judecată ar putea fi considerată o stabilire a vinovăției persoanei în ceea ce privește săvârșirea unei infracțiuni penale. În consecință, s-ar putea concluziona că dispozițiile în litigiu impun persoanei care are legătură cu bunurile obligația de a răsturna prezumția că a fost implicată în activități de spălare de bani. Această situație ar fi contrară principiului prezumției de nevinovăție.
- 23 Prin urmare, există îndoieli cu privire la aspectul dacă, în ipoteza în care dispozițiile în litigiu sunt incluse în domeniul de aplicare al actelor normative ale Uniunii, o reglementare națională care, în cazul procedurii privind bunurile obținute în mod ilegal, instituie o prezumție legală relativă cu privire la originea infracțională a bunurilor și impune persoanei care are legătură cu acestea sarcina de a dovedi legalitatea originii lor, este conformă cu dreptul la o cale de atac efectivă prevăzută la articolul 47 din cartă, cu principiul prezumției de nevinovăție consacrat la articolul 48 din cartă și cu garanțiile prevăzute la articolul 8 alineatul (1) din Directiva 2014/42.
- 24 Instanța de trimitere solicită de asemenea Curții să se pronunțe cu privire la menținerea efectelor juridice ale dispozițiilor în litigiu.
- 25 În conformitate cu articolul 32 alineatul 1 din Satversmes tiesas likums (Legea privind Curtea Constituțională), hotărârile pronunțate de instanța de trimitere sunt definitive și executorii de la pronunțarea lor. În conformitate cu articolul 32 alineatul 3, o dispoziție juridică pe care instanța de trimitere a declarat-o neconformă cu o normă juridică superioară este considerată nulă de la data publicării hotărârii instanței respective, cu excepția cazului în care se decide altfel.

Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 31 punctul 11 din Legea privind Curtea Constituțională, instanța de trimitere poate, în hotărârea sa, să indice momentul de la care dispoziția în litigiu, care a fost declarată neconformă cu o norma juridică superioară, încetează să mai producă efecte. Pentru a determina momentul exact de la care dispoziția în litigiu încetează să mai producă efecte, instanța de trimitere evaluează dacă există motive pentru care dispoziția în litigiu ar trebui să fie declarată nulă cu efecte retroactive. Pentru a decide momentul de la care dispozițiile în litigiu încetează să mai producă efecte, trebuie să se pună în balanță principiul securității juridice, pe de o parte, și drepturile fundamentale ale anumitor persoane, pe de altă parte.

- 26 Având în vedere considerațiile anterioare, în cazul în care instanța de trimitere ar constata că dispozițiile în litigiu nu sunt conforme cu articolul 92 prima și a doua teză din Constituție, cu cartă, cu Directiva 2014/42 și cu Decizia-cadru 2005/212, aceasta ar trebui să decidă cu privire la momentul de la care dispozițiile respective încetează să mai producă efecte.
- 27 Astfel cum a statuat Curtea, aceasta poate numai în mod cu totul excepțional, în aplicarea principiului general al securității juridice, inerent ordinii juridice a Uniunii, să considere necesar să limiteze posibilitatea oricărei persoane interesate de a invoca o dispoziție pe care a interpretat-o în scopul de a contesta raporturi juridice stabilite cu bună-credință. Pentru a putea impune o astfel de limitare, este necesară întrunirea a două criterii esențiale: buna-credință a celor interesați și riscul unor consecințe grave. O astfel de restricție nu poate fi impusă decât prin aceeași hotărâre prin care se pronunță cu privire la interpretarea solicitată.
- 28 Instanța de trimitere apreciază că, în prezenta cauză, trebuie să se ia în considerare faptul că scopul confiscării bunurilor obținute în mod ilegal este de a proteja un interes public important și de a asigura respectarea principiului statului de drept.
- 29 Dispozițiile în litigiu, în versiunea lor actuală, sunt în vigoare începând din 24 decembrie 2019. Există numeroase raporturi juridice care ar fi afectate de o hotărâre definitivă a instanței de trimitere. În cazul în care bunurile obținute în mod ilegal sunt confiscate în beneficiul statului, fondurile corespunzătoare se transferă la bugetul de stat. Astfel, dispozițiile în litigiu sunt strâns legate de bugetul de stat, iar constatarea nulității acestora cu efecte retroactive ar putea avea consecințe negative asupra stabilității acestuia și ar putea submina securitatea juridică.
- 30 Stabilitatea juridică este o componentă esențială a principiului securității juridice, care necesită, printre altele, nu numai o procedură judiciară reglementată, ci și o soluționare a acesteia stabilă din punct de vedere juridic. Dispozițiile în litigiu sunt considerate legale și autoritățile statului le aplică în toate procedurile privind bunurile obținute în mod ilegal.
- 31 În lumina considerațiilor anterioare, este necesar să se stabilească dacă, în cazul în care se constată că dispozițiile în litigiu nu respectă cerințele prevăzute la articolul

92 prima și a doua teză din Constituție, de cartă, de Directiva 2014/42 și de Decizia-cadru 2005/212, principiile securității juridice și supremației dreptului Uniunii trebuie interpretate în sensul că, potrivit acestora, din circumstanțele cauzei rezultă argumente în sensul că este posibilă aplicarea dispozițiilor respective și menținerea efectelor lor juridice în mod temporar, până la momentul stabilit de Satversmes tiesa (Curtea Constituțională) prin hotărârea sa, moment de la care dispozițiile în litigiu ar înceta să mai producă efecte.

DOCUMENT DE LUCRU